

Belediye teşkilâtı olan yerlerdeki muhtarlıklarla ihtiyar heyetlerinin kaldırılması hakkında 1/603 numaralı kanun lâiyhası ve Dahiliye encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelelât müdürlüğü

Sayı: 6/1017

16- IV - 1933

Buyuk Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Belediye teşkilâtı olan yerlerde muhtar ve ihtiyar heyetlerinin kaldırılması hakkında Dahiliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 12 - IV - 1933 toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe

281 tarihli vilâyet nizamnamesi hükümleri dairesinde seçilip vazife görmekte olan mahalle muhtarlıkları ve ihtiyar heyetleri 293 tarihli belediye kanununun neşrinden sonra da vazifelerine devam etmişler ve nihayet 13 mart 1329 tarihli idarei umumiye vilâyat kanununun 148 inci maddesi ile mezkûr nizamname hükmü feshedildiği halde, muhtelif kanunlarımızda kendilerine ayrı ayrı vazifeler verilmiş olmasından dolayı işlerine devam etmekte bulunmuşlardır.

Halbuki şehirlerimizde ve kasabalarımızda oturanların mahallî mahiyette müşterek ve medenî ihtiyaçlarını tanzim ve tesviye vazifesi 1580 numaralı kanunla belediyelerimize tevdi olunmuştur. Muhtarlıkların ve ihtiyar heyetlerinin gördükleri işler de mahiyet itibarile belediye vazifelerindedir.

İdarî ve mahallî teşekkülleri ilmî esaslara tevfiik edilmiş bir çok memleketlerde dahi, mahalle muhtarlıklarına benzer hiç bir teşkilât olmayıp bütün bu vazifeler belediyelerce ifa edilmektedir.

En son ilmî esaslara göre hazırlanmış olan yeni belediye kanunile şehirlerimiz ve kasabalarımız, çalışan ve halkın ihtiyaçlarını düşünen belediyelerimizin elinde inkişafa doğru yürürken dünyanın hiç bir yerinde bulunmayan mahalle muhtarlığının kaldırılmasına katî bir lüzum ve zaruret vardır.

İdarî ve hukukî bir hüviyeti olmayan muhtarlıkların lâğvi ile vazifelerinin, halka ait bütün işleri gören belediyelere verilmesi düşünülmüş ve işbu kanun lâiyhası bu noktai nazardan hazırlanmıştır.

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Dahiliye encümeni
Karar No. 26
Esas No. 1/603

3 - V - 1933

Yüksek Reisliğe

Belediye teşkilâtı olan yerlerde muhtar ve ihtiyar heyetlerinin kaldırılması hakkında Dahiliye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 12 - IV - 1933 toplanışında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte Başvekâletin 16 nisan 1933 tarih ve 6/1017 numaralı tezkeresine bağlı olarak encümenimize havale olunmuş bulunmakla Dahiliye vekili Beyin de hazır bulunduğu 20 - IV - 1933 tarihli toplantımızda mütalea ve tetkik olundu.

Dahiliye vekâletinin esbabı mucibesinde:

Şehir ve kasabalarımızda oturanların mahallî mahiyette müşterek ve medenî ihtiyaçlarını tanzim ve tesviye vazifesi 1580 numaralı kanunla belediyelere varıldığı, muhtar ve ihtiyar heyetlerinin yaptığı işlerin de mahiyet itibarile belediye vazifelerinden başka bir şey olmadığı dermeyan edilecek işbu vazifelerin daha salim ve mazbut bir surette ifasını temin için hiç bir memlekette mevcudiyetleri kalmamış olan muhtar ve ihtiyar heyetlerinin belediye teşkilâtı olan yerlerde kaldırılması zarurî olduğu ifade olunmaktadır.

Cereyan eden müzakere neticesinde:

Belediye teşkilâtı olan yerlerde zait bir teşekkül halinde kalan muhtarlıkların ve ihtiyar heyetlerinin kaldırılması hususunda Dahiliye vekâletinin serdettiği mütalea muvafık bulunmuştur. Esasen komün teşkilâtını yapmış olan bütün memleketlerde bu teşekküller kaldırılmıştır.

Bir çok kanunlarla muhtar ve ihtiyar heyetlerine muhtelif vazifeler verilmiş olduğundan ve bunların aksamaksızın devamı zarurî olduğundan bu hususta tertibat alınmak üzere kanunun meriyet tarihi 1, ikinci kânun 1934 olarak kabul edilmiştir.

Yüksek Reisliğe arz olunur.

Dahiliye En. Reisi N.	R. V.	M. M.	Kâtip	Aza	Aza
Çanakkale		Çanakkale	Burdur	Adana	Bursa
Şükrü		Şükrü	Halil	Ali Münif	Emin Fikri
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
Kars	Kütahya	Ordu	Elâziz	Zonguldak	
Baha Tali	Memet	İsmail	Hüseyin	Rifat	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Belediye teşkilâtı olan yerlerde muhtar ve ihtiyar heyetlerinin lâğvi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Belediye teşkilâtı olan yerlerde mahalle muhtarlıkları ve ihtiyar heyetleri lâğvedilmiştir.

MADDE 2 — Muhtelif kanunlarla bu muhtarlıklara ve ihtiyar heyetlerine verilmiş olan vazife ve salâhiyetler belediyelere devredilmiştir.

MADDE 3 — Dahiliye vekilligince bu kanunun tatbiki suretini gösterir bir nizamname yapılır.

MADDE 4 — Bu kanuna muhalif olan diğer kanun hükümleri mülgadır.

MADDE 5 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 6 — Bu kanunun icrasına Dahiliye vekili memurdur.

12 - IV - 1933

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>	<i>Ş. Kaya</i>
Ha. V.	Mal. V.	Mf. V.	
<i>Dr. T. Rüştü</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	<i>Dr. Reşit Galip</i>	
Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.	
<i>Hilmi</i>	<i>M. Celâl</i>	<i>Dr. Refik</i>	
G. İ. V.	Zr. V.		
<i>Ali Rana</i>	<i>Muhlis</i>		

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN TADILI

Belediye teşkilâtı olan yerlerde muhtar ve ihtiyar heyetlerinin lâğvi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanunun tatbiki suretini gösterir bir nizamname yapılır.

MADDE 4 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5 — Bu kanun 1 ikinci kânun 1934 tarihinden muteberdir.

MADDE 6 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

